

ס ו ד י ב ו ת ר

דיון אצל ראש הממשלה ב-7.10.73

בשעה 09.10

נרשם ע"י אלי מזרחי

ה ש ת ת פ ו : רה"מ הגב' ג. מאיר, סגן רה"מ י. אלון, השר י. גלילי, אלוף א. יריב, מר י. רביץ, מנכ"ל משה"ח א. קדרון, מר מ. גזית, תא"ל י. ליאור, מר א. מזרחי.

אלוף יריב: יש בעיה עם ידידנו קיסנינג'ר. איך להרויח זמן. הרעיון שעלה על דעתי הוא לשלוח מישהו מתאים לארה"ב. צריך להסביר לקיסנינג'ר את המצב הצבאי. היחיד שמתאים לכך הוא יצחק רביץ. שאלתי את משה דיין ומשה מסכים. זו הצעה פרטית שלי.

השר י. אלון: קיסנינג'ר רואה אלטרנטיבה בין שני דברים רעים. הערבים וידידיהם לוחצים על הצרתם. יהיה להם רוב קולות בעצרת. או שהוא יטול את היוזמה ויגיש הצעה במועבי"ט.

רה"מ הגב' מאיר: האם זו תשובה למברקים שלנו ?

מר א. קדרון: זו השיחה האחרונה שהיתה לאבן עם קיסנינג'ר.

רה"מ הגב' מאיר: הבוקר ב-01.00 שלחנו המברק המבקש.

השר י. גלילי: היה מברק חתום ע"י גזית לשלו ובאותה עת היה מברק אצא עידכון לאבן בחתימתי.

מר מ. גזית: יש תשובה.

רה"מ הגב' מאיר:

אני רוצה לשאול: מה איכפת לנו שתהיה עצרת? היא תימשך ימים אחדים. ידברו. אני לא בטוחה שזה ככה. לי נדמה שהאמריקאים לא יעמדו בפני לחץ כזה להתפשר בעצרת כמו במועבי"ט. אין כבר אף אחד שתומך בהם בענין הפסקת אש ונסיגה חזרה לקוים שלפני שישי באוקטובר. הצרפתים, הבריטים והאוסטרלים. במועבי"ט המצב הטוב ביותר יהיה אם האמריקאים יטילו וטו על הפסקת האש; וזה לא סימפטי להם. הם אמנם ינמקו את זה, אך הדבר הסופי יהיה שיצטרכו להטיל וטו על הפסקת אש. זה לא סימפטי מבחינתם.

השר י. גלילי:

הדבר המהותי, בן הפסקת אש או לא הפסקת אש. הויכוח המהותי לא יהיה פשוט.

רה"מ הגב' מאיר:

צריך לחשוב. עצרת - קודם כל ידברו יומיים-שלושה. זה לא ענין של וטו. הבעיה כרגע: עצה לקסינג'ר. מה עדיף לנו. הרבה זמן הוא לא יכול לשחק. הזמן האחרון הוא הלילה פה. אינני יודעת אם עד הלילה או עד מחר יחול מפנה במצבנו.

האלוף יריב:

לא לפני מחר בערב.

השר י. אלון:

אולי בא בחשבון שאת חשבתנו ניתן לו רק מחר. צריך למצוא דרך להגיד לו כל החששות ובחשובה נאמר לו - "we need some more time".

השר י. גלילי:

הבעיה היא אם מדברים עם קסינג'ר בגלוי לב ועודנו עושים זאת. בנקודה זו, ודאי, אנו אומרים לו: לא רוצים מועבי"ט בגלל שתי סיבות: אפילו יסכימו להפסקת אש, אנו רוצים עקירה ומכות. הכי חשוב, רוצים זמן כדי לעקור אותם. צריך לחזור ולהגיד לו הסיבה האמיתית.

רה"מ הגב' מאיר:

אמרתי לדרו לפני ימים אחדים, כאשר ישבנו בירושלים ושמענו ההערכות וכו', אמרתי: יש דברים שאנו דורשים מהאמריקאים? הבה נחרזו באותם 4-5 דברים חשובים ביותר ונאמר לקסינג'ר "שלח לנו מיד". אמרתי הבוקר: יש דברים שלא קבלנו וזה היה עוזר? אני מבקשת שתאמר במקום זאת קבלתי עוד רשימה עם הרבה פריטים.

מר מ. גזית:

ישראל גלילי צודק. צריך להוסיף ניתוח לגבי העצרת.

רה"מ הגב' מאיר:

צריך להבריק לו בפרוטרוט, שהוא יקבל תמונה אמיתית. איננו יכולים לשחק עמו במחבואים. שאהר"ל יראה המברק

ויבדוק הפרטים.

השר י. גלילי:

האם אנו מוכרים לו העובדה שאנו זזנו מהישובים ?

רה"מ הגב' מאיר:

אני לא מתנגדת שנגיד, יש גם סכנה של הישובים. כל זה תלוי באיזו מידה הרמטכ"ל חושב שמוכנים להגיד לו שהמצב

הזה יתחיל להשתנות בעוד 24 שעות. אני רוצה לחת לו את התמונה האמיתית. לא קבלתי את הרושם שהמצב אבוד. דדו חושב שנכונים חיל אויר ויעלו עוד טנקים והמצב ישחנה. צריכים להגיד לו זאת בצורה משכנעת. הלילה היה לילה רע.

האלוף יריב:

תמיד תלוי איך קוראים המצב. קשה לנסח זאת במברק. צריך לתת לו התחושה האמיתית.

תא"ל י. ליאור:

הרמטכ"ל לא זכל להגיד לנו הלילה מה יהיה המצב בעוד 76 או 48 שעות. רק לפנות ערב נוכל לדעת.

רה"מ הגב' מאיר:

אחה"צ זה לא נורא.

השר י. אלון:

אם מכתרים את הישובים וצריך לפנותם, צריך להגיד האמת. אפשר גם להתעלם מהנקודה בכלל.

תא"ל י. ליאור:

צריך לפתח את המוטיב שהלילה היה קשה.

רה"מ הגב' מאיר:

אני לא מציעה לשקר לו.

מר מ. גזית:

האם אנו מקבלים העתקים מהתדרוך של רויטר לנספחא הצבאיאם האמריקאי ?

האלוף יריב:

יש דברים שמוכרח איש להציגם בפניו. אני חוזר לרעיון שלי, אולי אפשר להרויח זמן. צריך להסביר המצב כראוי. פרסונלית

זה אולי לא נוח. להסביר המצב הצבאי במברקים - זה קשה.

השר י. גלילי: יש שינוי גדול במצב מאז אתמול.

תא"ל י. ליאור: צריך להכין מברק רציני לשמחה.

רה"מ הגב' מאיר: אין ספק שיצחק יכול להסביר את המצב הצבאי לקיסנינג'ר. בנוגע למגעים המדיניים - אין הבדל, שמחה יצר קשר טוב עם קיסנינג'ר.

השר י. גלילי: לא מדובר על קשר טוב. השאלה היא אם לצאת, לצאת לשליחות אחרת, להסביר המצב הצבאי ומדוע לא מעבי"ט. שלשמחה צריך להכין מברק אמיתי גם בענין הישויבים. עם יצחק, המצב יהיה כמו עם שמחה. ג'ט קומנדר וכו', ורק היום יצא ללונדון, יגיע ב-01.30 שעות ניו יורק והיה ב-16.00 בושינגטון. הכרחי שידובר עם קיסנינג'ר לפני זה, כי הוא, קיסנינג'ר, חושב שעד 17.00 שעוננו הוא צריך להחליט.

מר מ. גזית: עד 15.00-16.00 שעוננו, צריך טיוטא לקיסנינג'ר.

רה"מ הגב' מאיר: שמחה צריך למצוא עם בואו תיאור מדוייק של מה שקורה. אח"כ נחליט מה הוא יראה לקיסנינג'ר ומה לא יראה, ואם יש צורך לשלוח מישהו מיוחד.

מר י. רבין: חזרתי מהבור. גורודיש נשמע יותר אופטימי. בצפון לא שמעתי שום דבר חדש. משה חזר. יש לחץ של שריון סורי.

רה"מ הגב' מאיר: איך אתה מעריך את המצב ?

מר י. רבין: הם עברו, בדרום, חוסר בשריון מצרי. יש גשרים, לא ברור למה הם לא עוברים עם השריון. מעשית אנו לא מפריעים. משחי חסיכות שלנו, יש רק שליש טנקים. כל קו התעלה - הסוללה, מוחזק על ידם - חי"ר פלוס נ.ט. שלהם. הטנקים שלנו יגיעו רק יותר מאוחר. האוגדה של ברן תגיע ראשונה. 20 טנקים הגיעו. לא מכניסים אותם בינתיים. היום המפתח הוא חיל אויר, בצפון וגם בדרום (משווה עם שנת 1967: צבא הפותח ביזמה. יש שלב של הרבה דברים לא נעימים. זה יהיה עד הערב). אני מאמין שעד הערב יגיעו עוד 200 טנקים בדרום. קצב הגיוס ודחיפת הטנקים הולך יפה מאד. יש צוותות חסרים (אצל ברן יש 60 טנקים שאין עם מי לאיישם).

השר י. אלון:

אם התקיפה על הטילים בצפון תהיה לא בשחיקה גדולה, זה יהיה מיפנה.

מר י. רבין:

ההתדרדרות של הבוקר בצפון - נבלמה. כששריון זז, ומסות של שריון קשה לעצור, זה לא פשוט. המצרים הקימו מאחזים של כמה מאות טנקים בצד השני, אך החמונה לא כל-כך ברורה. עד שזה לא יתייצב, יהיה קשה לדעת.

השר י. אלון:

המפתח עתה הוא בתקיפת הטילים ע"י חיל אויר.

רה"מ הגב' מאיר:

אם חלילה נעמוד עוד פעם במצב כזה, צריך לצפצף על העולם ולתת לצבא לפתוח. כולנו היינו בדעה אחת אתמול בענין זה (לא מכת מנע). אתמול, זה נראה כאילו זה היה לפני חודש ימים. דדו אמר לי: "תני לי אפשרות". הסוף הוא, וזה דבר חשוב, אנו רשומים לטוב אך ורק אצל האמריקאים. ואף על-פי-כן קיסינג'ר לא יכול לגייס עוד שתיים-שלוש מדינות על מנח לקרוא להפסקת אש ו"שיחזרו למקומותיהם".

(עם כניסת השר פ. ספיר, מסתיים הדיון. ב-10.00 - יציאת ראש הממשלה לישיבת הממשלה).

=====